

דְּלַתְתָּא שְׁקִילִין אַנּוּן בְּכֻלָּא, דָּא (דף קל"ג ע"ב) לְעֵילָא וְדָא
 לְתַתָּא וזה האורח והשביל שלמטה מתחת הפה הנקרא "לא החזיק לעד אפו", שקולים

הם ושויים הם בכל סגולותיהם, ואין ביניהם הפרש אלא שזה למעלה מן הפה וזה למטה מן
 הפה, לְעֵילָא עוּבַר עַל פְּשַׁע. לְתַתָּא לֹא הֶחֱזִיק לְעַד אַפּוֹ

למעלה נקרא עובר על פשע, ולמטה נקרא לא החזיק לעד אפו, והצד השווה שבהם ששניהם
 עוברים על פשע ומוחלים העוונות וסגולתם שוה. וְתַנִּינָן לֹא הֶחֱזִיק דְּלָא

אֵית אַתָּר לְמִיתָב ולמדנו, מה שכתוב בתיקון החמישי "לא החזיק" פירושו שאין
 מקום באורח זה התחתון להושיב ולעכב את האורות. בְּמָה דְּלְעֵילָא יְהִיב

אַתָּרָא לְאַעְבְּרָא, בְּדִ לְתַתָּא יְהִיב אַתָּרָא לְאַעְבְּרָא כמו

שבאורח העליון נותן מקום לאורות לעבור בתוכו בלי עכוב, כך למטה באורח התחתון נותן
 מקום לאורות החוטם והפה לעבור בתוכו בלי עכוב, ויורדים אלו האורות עד ז"א להמתיק

דיניו. תַּאנָּא בְּכָל אַתָּר דְּבִהָאֵי עֵתִיקָא טְמִירָא דְּכֻלָּא
 אַרְחָא אַתְּגַלְיָא, טָב לְכֻלְּהוּא דְּלַתְתָּא למדנו שבכל מקום שבזה

הא"א הנעלם מכל הפרצופים, מתגלה אחד מן האורחין והשבילין, ואפי"ג אורחין דגולגלתא
 או למעלה מהגולגלתא, או האורחא שתחת החוטם ותחת הפה, טוב לכל הפרצופים שלמטה

לאו"א וזו"ן ובי"ע, דְּהָא אַתְּחִי עֵיטָא לְמַעְבַּד טָב לְכֻלָּא שהרי נותן
 עצה טובה לעשות טוב לכולם, כלומר א"א נותן עצה טובה לאו"א וזו"ן שגם הם ישפיעו שפע

לבי"ע, מָאן דְּסַתִּים וְלֹא אַתְּגַלְיָא לִית עֵיטָא אבל כאשר האורחין
 ח"ו סתומים ואינם מתגלים להשפיע, אין עצה מה לעשות שיתברכו התחתונים, וְלִית

מָאן דִּידַע לִיה אֱלֹא הוּא בְּלַחֲדוּי ולכן בשעה שאינו מאיר אין נודע

בשום פרצוף האור אלא הכל נשאר לצורך א"א, ואין מי שיודע להשיג. **כָּמֹה דְעָדָן**
עֲלָאָה לִית דִּידַע לִיה אֵלָא הוּא עֲתִיקָא דְעֲתִיקֵי כמו שעדן
 העליונה שהיא בחינת מוחא סתימאה דא"א, אין מי שיודע אותה אלא הוא הזקן שבזקנים
 שהוא א"א, **וְעַל הָאֵי פְתִיב** ועל אלו האורחין הסתומים שדומים למוחא סתימאה
 בשעה שאינם מאירים כתוב בהם **מַה נִּדְּלוּ מֵעֲשִׂיךְ יְהוָה מְאֹד עִמָּקוּ**
מִחֲשֻׁבוֹתֶיךָ שקרא את האורחין בשם מחשבה כמו המוחא סתימאה והם עמקו מאד
 ואינם נודעים וידועים, **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן יִתְתַּקְּנוּ עוֹבְדֶיךָ לְעֵלְמָא**
דְּאֲתֵי יַמַּעַם עֲתִיקָא דְעֲתִיקֵי אמר רבי שמעון לרבי יוסי יתוקנו מעשיך
 לעולם הבא, מזקן הזקנים שהוא א"א.

התיקון הששי דדיקנא דא"א הנקרא "ורב חסד"

תִּקְוֵנָא שְׁתִּיתָאָה, מִתְתַּקֵּן שְׁעָרָא וְסֻלִּיק מְלָרַע לְעֵילָא
 התיקון הששי דדיקנא הנקרא ורב חסד, מתתקנים ומסתדרים השערות ועולים
 ללחיים מלמטה למעלה מתחת הפה כנגד האורחא עד למעלה ללחיים, עד סוף התיקון הראשון
 המסתיים כנגד רישא דפומא, **וְחָפֵי תִקְרוּבְתָא דְבוֹסְמָא טָבָא עַד**
רִישָׁא דְפּוּמָא דְלְעֵילָא וחופה ומכסה את הארת אור הלחיים שנקרא תקרובת
 של בשמים טובים כמ"ש לחייו כערוגת הבושם, עד ראש השפה העליונה שהוא כנגד מקום
 העליון שבאדמימות שפה העליונה. **וְנַחֲתֵי שְׁעָרָא לְרִישָׁא דְפִתְחָא,**
דְּאֲרַחָא תִתָּאָה דְפּוּמָא ויורד השיער עד לתחילת פתח האורחא התחתונה של

הפה [טו], נמצא שכל אלו השערות שבין ראש השפה העליונה וכנגד האורחא התחתונה כל העובי הזה הכל הוא בכלל התיקון הששי, **קום רבי ייסא ואתקין תקוונא דא** אמר רבי שמעון לרבי ייסא קום ותתקן ותפרש התיקון הזה ותאיר אותו בעולמות העליונים. **קם רבי ייסא פתח ואמר** קם רבי ייסא ועמד לכבוד התורה לפרש את התיקון הששי הנקרא "ורב חסד" ופתח בפסוק **וְחַסְדֵי מֵאֲתָךְ לֹא יִמוּשׁ** השי"ת אומר לשכינה שהיא עתה בגלות, דעי לך שהחסד שלי לא יעזוב אותך לעולם, משמע שזה חסדו של הקב"ה ואילו קודם לכן כתוב, **וְכָתִיב וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֶיךָ** משמע שהחסד הוא של העולם כלומר, של הנאצלים ממנו יתברך ולא של השי"ת עצמו **דַּיְוֵי קְרָאֵי קְשִׁין אַהֲרָדֵי וְלֹא אַקְשׁוּ** ואם כן אלו הפסוקים סותרים זה את זה, ואומר רבי ייסא באמת אינם קשים וסותרים זה את זה. כי לפי הפשט מה שאמר ובחסד עולם ריחמתיך הוא חסד שמתקיים לעולם ובאמת החסד הוא מאתו יתברך. **דַּתְּנִינֵן אֵית חֶסֶד וְאֵית חֶסֶד, אֵית חֶסֶד דְּלָגוֹ, וְאֵית חֶסֶד דְּלִבְר** ולפי הסוד פירושו כמו שלמדנו שיש חסד ויש חסד, יש חסד שמבפנים שהוא פנימי ויש חסד מבחוץ שהוא חיצון, ופירוש הדברים חסד פנימי הוא של א"א והוא התיקון הששי הנקרא "ורב חסד", וכידוע שהוא ראש לדיקנא דכהנא רבא, ולכן כל שאר תיקוני דיקנא שתחתיו נקראים על שמו וכולם חסד פנימי כי מתלבשים ומאירים בתוך דיקנא דז"א, ועליו נאמר מה שיהיה לעתיד לבא "וחסדי מאיתך לא ימוש" שכל הזמן יאירו חסדים אלה דדיקנא דא"א בתוך ז"א, וחסד דלבר

אור הרשב"י

האוזן ואילו בדברי רשב"י כאן משמע שהתיקון הששי הוא רק כנגד השפתיים וכן כתב בתיקון הראשון שמגיע עד רישא דפומא וצ"ע.

[טו] עיין עין חיים (שער א"א פ"ט הובא לשונו כאן עמ' פ"ד) שתחילת התיקון הששי ממקום שמתחיל להתרחב שהוא יוצא כמין זוית תחת

הלימוד היומי

לע"נ אילנה חיה בת ויולה ע"ה

הוא של דיקנא דז"א ועליו נאמר ובחסד עולם ריחמתיך. **חֶסֶד דִּלְגֹּוּ הָאֵל דְּאִמְרִין**
דְּעֵתִיקָא דְּעֵתִיקִין ועוד אומר חסד שמבפנים, זה שאמרנו עליו ורב חסד, הוא של
 זקן הזקנים שהוא א"א שנקרא "כהנא רבא", **וְהוּא סְתִים בְּסִטְרָא דָא**
דְּדִקְנָא, דְּאִקְרִי פְּאֵת הַזְּקָן והוא סתום בתיקון זה הששי ורב חסד של דיקנא
 דא"א, שנקרא פאת הזקן כי הוא אחת מחמש פאות. **וְלֹא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְחַבְלָא**
הָאֵי סִטְרָא, מְשׁוּם הָאֵי חֶסֶד דִּלְגֹּוּ דְּעֵתִיק יוֹמִין ולא צריך
 לאדם להשחית תיקון זה שהוא אחת מחמש פאות האסורות להשחיתן, מפני שאור החסד דא"א
 שיורד ומתלבש בדיקנא דז"א ולכן אסור לגלחן, ומכאן שהקפידה היא מפני אור החסד דא"א.
וּבְגִין כִּדְ בְּכֵהֵן דְּלִתְתָא כְּתִיב בִּיהִ ומשום כך צריכים הכהנים כאן
 בעודה"ז להזהר בזה שלא להשחית פאת הזקן כי על הכהנים כתוב בהם, **לֹא יִקְרָחַה**
קְרָחַה בְּרֵאשִׁם וּפְּאֵת זְקָנָם לֹא יִגְלְחוּ שנאמר פסוק זה בנפרד עליהם.
מֵאֵי טַעְמָא ושואל מה הטעם לזה, ואומר. **בְּגִין דְּלֹא לְחַבְלָא אֲרַחֲוֵי**
דְּחֶסֶד דְּעֵתִיקָא. דְּכֵהֵן מְסִטְרָא דָא קָא אֲתֵי בשביל שלא לחבל
 ולהשחית ולפגום השערות דז"א, שהם צנורות שבהם מתפשט אור החסד דא"א, כי הכהן בא
 מצד החסד כמו שאמר הכתוב "וחסידך יברכוכה" שהם הכהנים שצריכים זהירות יתירה יותר
 מישראל כי הם רומזים למקום גבוה ביותר. **וְתֵאנָא בְּעֲנִיעוֹתָא דְּסִפְרָא** למדנו
 בספר המוצנע. **בְּכֹלָא אֵיצְטְרִיךְ חֶסֶד לְאֲתֵרְפָאָה וּלְמַבְנֵי, וְלֹא**
לְקַטְעָא לִיהִ בכלום הן בכהנים הן בישראלים, צריך שהחסד דא"א שמתפשט בשערי
 דיקנא דז"א להגדילו ולבנותו, ולא לתלוש השערות ולא לקצצן ולגלחן, ועוד מפרש מה שאמר
 בכלוא איצטריך, פי' שלא תאמר שרק התיקון הששי שהוא חסד אסור לגלחו, אבל שאר